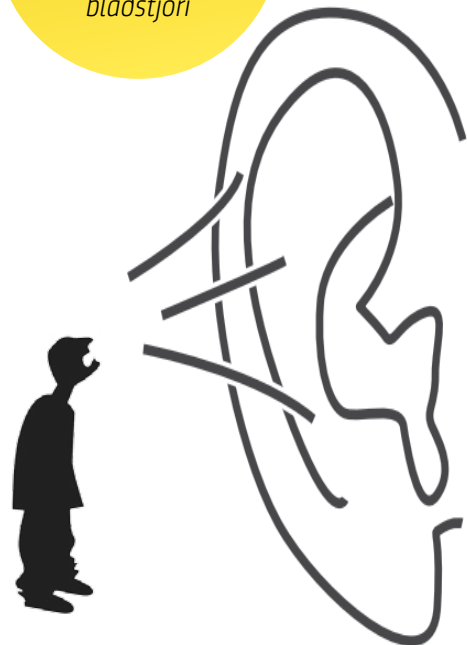

Oddagrein
Eirikur Lindenskov
 blaðstjóri

VIKUSKIFTI

11. DESEMBER 2015

Eiga at hjúkla um dialektirnar

Ein áhugaverd sendig, »Máltíð«, í Kringvarpinum, har móðurmálið verður tikið undir lupp-ein. Seinast vórðu dialektirnar umrøddar.

At vit hava fleiri brigdi av málinum, at vit ikki øll hava sama framburð, ger málið ríkari. Men tað er eyðsæð, at dialektir eru undir trýsti. Og tað er náttúrligt. Bara mátin vit liva í dag í mun til fyrr er í sær sjálvum er ein hóttan ímóti dialektunum.

Bara tað at vit øll í landinum tosa saman og hoyra hvønn annan er ein hóttan móti dialektunum í mun til støðuna fyri til dømis 100 árum síðani, tá øll fólk als ikki fóru úr smábygdum kring landið.

At vit skriva og lesa og ganga í skúla er eisini ein hóttan ímóti dialektunum. At børn úr smábygdum verða savnað í meginskúlum er eisini ein hóttan ímóti dialektunum.

Í útvarpssendingin í Kringvarpinum varð

eisini tosað um eitt standard føroyskt mál – um vit skulu hava eitt »landsføroyskt« mál. Tað eiga vit ikki at gera í Føroyum. Munurin millum dialektirnar í Føroyum er hóast alt so lítil, at øll skilja hvønn annan utan nakran sum helst trupulleika.

Eins og øll onnur av heimsins smámálum, so hava vit serligar avbjóðingar. Danir siga seg hava stórar málsligar avbjóðingar, tí trýstið frá enskum er so stórt. Hava tey avbjóðingar, hvussu skal tað so vera hjá okkum? Tey, ið duga føroyskt, telja ikki ein gong eitt prosent av teimum, sum duga danskt.

Dialektirnar í Føroyum eru ein dýrgripur, sum vit skulu hjúkla um. Her hava serliga skúlafólk, fjølmíðlafólk og onnur eina serliga ábyrgd. Útvørp og sjónvørp eiga at stuðla uppundir, at fólk brúka sítt egna náttúrliga mál – um tey so koma úr Svínøi ella úr Sumba.

Vit eiga tilvitað at gera tað náttúrligt, at fólk í almennum høpi altíð nýta sítt náttúrliga móðurmál.

Sum við so nógvum, so dárar okkum so væl at kjakast og vera ósamd. Eisini um mál og bendingar og um dialektir. Her eiga vit helst at broyta hugburðin til málið og til málrøkt. Vit eru ov skjót at siga, hvat er »rætt« og hvat er »skeivt«. Vit kenna andstøðuna ímóti teimum, sum arbeiða og hava útbúgvið seg innan mál.

Heldur enn at illneitast, so eiga vit savnast um málið og ikki finnast ov harðliga at, tá okkurt er, sum vikur frá.

Vit eru øll samd um, at vit skulu varðveita málið. Tí skulu vit leggja okkum eftir at stuðla og stímbra málið. Ein partur av tí er at hjúkla um dialektirnar.

Visti tú?

At vit eru 590 fleiri
 læntakarar enn fyri
 einum ári síðani

JÓLAMENNINIR KOMA

Jólaskipið kemur inn á Vágsbotn

Leygardagin klokkan 12 kemur Jólaskipið á Vágsbotn

Fjarrit er komið frá jólaskipinum, sum boðar frá, at skipið kemur inn á Vágsbotn leygardagin 12. desember klokkan 15. Umborð á jólaskipinum eru fleiri jólamenn, og teir gleða seg at heilsa upp á øll børnini.

GHM spælir hugnaligan jólatónleik undir Bryggjubakka, meðan jólamennirnir bjóða karamellur, og gingið verður yvir til jólabýin saman við jólamonnunum. Í býnum verður tónleikur og nógv onnur tiltøk.

Handlarnir í miðbýnum hava opið til klokkan 18.

Les eisini blaðið á telefonini

í blaðnum...

Um nýggjar öldir líða

Jógván á Lakjuni
Tíðargrein síða 32-33

RS = resistant styttingar

Umafturum síða 48

»SVANIRNIR SYNGJA«

Søgusavn frá Oddvør Johansen

Nýtt søgusavn frá einum av Føroya lættastu og smíðligastu pennum...

– Vit vóru komin niðan á Háls at búgva og vóru nú búsett utan fyri Havnina. Vit vóru hvørki von við seyð ella neyt, men høvdu livað sorgleys í fjørni niðri við fabrikkina hjá Østrøm millum snurriváðsbátar og saltfiskastakkar, fiskasentral og jollur hjá skipasmiðjuni. Har stóð eisini eitt skeivt pakkhús.

Vit kendu okkum øðrvísi her uppi í fjøllunum. Her vóru eingir handlar, og einasti maðurin undir hatti her var Hendrik hjá Amandu, sum seldi nakrar gátuførar seðlar, sum itu happadrátturin.

»Svanirnir syngja« er ein savn av stuttsøgum, endurminningum og hugleiðingum skrivað við tí lætta og tølandi stílinum, sum eyðkennir skringingina hjá Oddvør Johansen.

Søgurnar og stubbarnir eru allir merktir av lætta stílinum hjá Oddvør, og at hon dugir at

geva bæði fólk og hendingum skemtibrá.

»Svanirnir syngja« er løgd til rættis og prentað á Føroyaprenti. Hon er 135 síður til longdar og kostar kr. 248. Mentunargrunnur Studentafelagsins gav út.

KROKODILLA

»Andstøðan fellur ikki krokodillutár. Men krokodillan er samgongan. Ein krokodilla, sum eins tórur partur av føroyingum eru bangin fyri«

Jørgen Niclasen, Formaðurin í Fólkaflakkinum, á tingfundi mikudagin

Sosialurin

Tel. 341800
 www.sosialurin.fo

Stovnaður: 1927
 Ábyrgdarblaðstjóri:
 Eirikur Lindenskov
 eirikur@sosialurin.fo
 Útgevari: Sp/f Sosialurin

Grafiskt snið/layout:
 Pætur Eyðunsson Jensen
 Uppseting: Sosialurin,
 Tekniska deild
 Prent: Prentmiðstöðin

Miðlahúsið:
 Avgreiðsla: mán - frí
 kl. 08.00 - 16.00

Víkuskifti redaktørur
 Barbara Holm
 barbara@sosialurin.fo

Lýsingar
 Frida Mellemgaard,
 lýsingasamskipari
 lysing@sosialurin.fo
 tel. 341826